

СИЛАБУС

Фізичної та реабілітаційної медицини

Дисципліна з підготовки бакалавра:

ОК 21 «Заняттєва активність та участь»

(НАЗВА)

Спеціальність	I7 Терапія та реабілітація
Освітня програма	ОПП Терапія та реабілітація
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Навчальний рік	2025 - 2029
Статус дисципліни	обов'язкова
Мова викладання	українська
Загальне навантаження	(кількість кредитів 6 ЄКТС)
Курс / семестр	2, 3/ IV -V
Укладач (і)	Викладач Юлія БАРСЬКА
Викладач (і), гостьові лектори	Викладач Юлія БАРСЬКА
Місце проведення, контакти	кафедра фізична та реабілітаційна медицина, телефон (0432)662232, ел. rehab@vnmdu.edu.ua, адреса м. Вінниця, вул. Героїв поліції, 30,

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

АНОТАЦІЯ

Коротка анотація курсу, актуальність.

Предметним напрямком програми є вивчення заняттєвої активності та участі людини як основних складових професійної діяльності ерготерапевта, формування у здобувачів базового розуміння значення занять для функціонування, здоров'я, незалежності, автономії та якості життя людини, а також взаємозв'язку між особою, її заняттями та середовищем.

Програма орієнтована на отримання знань про поняття «заняття», «заняттєва активність», «активність», «участь» та «залученість», основні сфери та види занять людини, їх структуру, характеристики та значення у повсякденному житті; формування умінь аналізувати заняття з урахуванням фізичних, когнітивних, емоційних та соціальних можливостей людини, визначати обмеження активності та участі, виявляти бар'єри та фасилітатори середовища, а також застосовувати основи клієнтоцентрованого та діяльнісно-орієнтованого підходів в ерготерапії.

Актуальність дисципліни визначається необхідністю підготовки фахівців з ерготерапії, здатних розглядати заняття та участь людини як центральні компоненти її функціонування, враховувати індивідуальні потреби, інтереси, цінності, життєві ролі та умови середовища, а також сприяти підтримці або відновленню можливості людини виконувати значущі для неї заняття та брати участь у повсякденному, соціальному, навчальному, професійному та громадському житті.

Особливе значення дисципліна має для формування професійного ерготерапевтичного мислення, оскільки забезпечує розуміння взаємозв'язку між станом здоров'я, функціями та

структурами організму, активністю, участю, заняттями людини та факторами середовища відповідно до біопсихосоціального підходу та концептуальних засад Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я (МКФ).

Пререквізити освітнього компонента

Для успішного засвоєння дисципліни здобувачу необхідні базові знання, отримані в процесі вивчення дисциплін загальної та професійної підготовки, зокрема: анатомії людини, фізіології людини, медичної біології, медичної та біологічної фізики, психології, основ здоров'я та безпеки життєдіяльності.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Мета та завдання курсу, компетентності (загальні, спеціальні), значення для професійної діяльності.

Метою дисципліни є формування у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти базового професійного розуміння значення занять, заняттєвої активності та участі у житті людини, їх взаємозв'язку з індивідуальними особливостями особи, станом здоров'я та факторами середовища, а також формування основ професійного ерготерапевтичного мислення на засадах клієнтоцентрованого та діяльнісно-орієнтованого підходів.

Основними завданнями дисципліни є:

- сформувати розуміння понять «заняття», «заняттєва активність», «активність», «участь» та «залученість»;
- ознайомити з основними сферами та видами занять людини, їх значенням для повсякденного життя, здоров'я, незалежності та якості життя;
- сформувати розуміння взаємозв'язку між особою, її заняттями та середовищем;
- ознайомити зі структурою, характеристиками та особливостями виконання різних занять;
- сформувати розуміння значення самообслуговування, побутової діяльності, навчання, продуктивної діяльності, дозвілля, відпочинку та соціальної участі у житті людини;
- сформувати здатність аналізувати заняття з урахуванням фізичних, когнітивних, емоційних, психологічних та соціальних особливостей людини;
- сформувати розуміння взаємозв'язку між заняттєвою активністю, активністю та участю людини;
- ознайомити з основними причинами та проявами обмежень активності й участі у повсякденному житті;
- сформувати розуміння впливу фізичних, соціальних, культурних та інших факторів середовища на виконання занять і участь людини;
- навчити визначати основні бар'єри та фасилітатори середовища, які можуть впливати на заняттєву активність та участь;
- ознайомити з основами застосування термінології та категорій МКФ під час аналізу активності, участі та факторів середовища;
- сформувати розуміння принципів клієнтоцентрованого підходу в ерготерапії з урахуванням потреб, інтересів, цінностей, пріоритетів та життєвих ролей людини;
- ознайомити з діяльнісно-орієнтованим підходом та значенням реальних і значущих для людини занять у професійній діяльності ерготерапевта;
- сформувати базове розуміння принципів адаптації заняття та середовища відповідно до індивідуальних потреб і можливостей людини;
- сформувати навички професійної комунікації під час обговорення потреб, занять та участі людини;
- сформувати розуміння ролі ерготерапевта у підтримці та відновленні можливості людини виконувати значущі для неї заняття та брати участь у повсякденному, соціальному, навчальному, професійному та громадському житті.

Значення дисципліни для професійної діяльності.

Полягає у формуванні базових професійних знань та умінь, необхідних для розуміння заняттєвої активності та участі як центральних складових професійної діяльності ерготерапевта. Набуті знання забезпечують основу для аналізу занять, визначення обмежень активності та участі,

врахування індивідуальних потреб, інтересів, цінностей і життєвих ролей людини, оцінювання впливу середовища, а також подальшого опанування професійних підходів та методів ерготерапії.

Загальні компетентності:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу інформації;
- здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- здатність до міжособистісної взаємодії та професійної комунікації;
- здатність працювати в команді;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність приймати обґрунтовані рішення у межах професійної компетентності;
- здатність дотримуватися принципів академічної доброчесності, професійної етики та деонтології.

Спеціальні компетентності:

- здатність розуміти значення занять, заняттєвої активності та участі у функціонуванні, здоров'я, незалежності та якості життя людини;
- здатність аналізувати основні сфери та види занять людини з урахуванням її індивідуальних потреб, інтересів, цінностей та життєвих ролей;
- здатність аналізувати взаємозв'язок «особа – заняття – середовище»;
- здатність визначати основні обмеження активності та участі, пов'язані зі станом здоров'я та умовами життєдіяльності людини;
- здатність визначати бар'єри та фасилітатори фізичного, соціального та іншого середовища, що впливають на заняттєву активність та участь;
- здатність застосовувати базову термінологію та категорії МКФ для опису активності, участі та факторів середовища;
- здатність застосовувати основи клієнтоцентрованого та діяльнісно-орієнтованого підходів в ерготерапії;
- здатність розуміти основні принципи адаптації занять і середовища відповідно до потреб та можливостей людини;
- здатність здійснювати професійну комунікацію та взаємодію з людиною, її родиною, опікунами та членами міждисциплінарної команди.

Постреквізити освітнього компонента.

Знання, уміння та навички, набуті під час вивчення дисципліни, є базовими для подальшого засвоєння освітніх компонентів професійної підготовки, зокрема ерготерапії при різних станах здоров'я, клінічного реабілітаційного менеджменту, ерготерапії в неврології, травматології та ортопедії, внутрішній медицині, педіатрії, геріатрії, психіатрії та інших клінічних і професійно орієнтованих дисциплін. Набуті знання забезпечують основу для подальшого застосування принципів заняттєвої активності та участі, аналізу взаємодії «особа – заняття – середовище», термінології МКФ, клієнтоцентрованого та діяльнісно-орієнтованого підходів під час професійної підготовки та практичної діяльності фахівця з ерготерапії.

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН 1. Застосовувати знання та розуміння доказової бази та філософського підґрунтя щодо природи, значення та цінності заняттєвої активності та участі, пояснювати їхній взаємозв'язок зі здоров'ям, добробутом, заняттєвою та соціальною справедливістю.

ПРН 2. Інтегрувати у практичну діяльність знання типового розвитку людини, станів здоров'я, медичної термінології, патологічних процесів, які стосуються різних структур та функцій організму, принципів відновлення та одужання, протипоказань та застережень для безпечної та ефективної професійної практики.

ПРН 4. Аналізувати вплив особистих факторів, цінностей, переконань та духовності, функцій і структур організму, аспектів фізичного, соціального, культурного та інституційного середовища на заняттєву активність і участь

ПРН 5. Знати та розуміти основи теорії ерготерапії, враховуючи моделі практики ерготерапії (occupational therapy models), рамки практики (frames of reference), засновані на доказах, для вирішення заняттєвих потреб окремих осіб та груп, які отримують послуги ерготерапії

ПРН 6. Застосовувати рефлексивне професійне мислення у процесі навчання та надання ерготерапевтичних послуг.

ПРН 7. Здійснювати заняттєвий аналіз, вміти адаптовувати і застосовувати заняттєву активність у терапевтичний спосіб.

ПРН 8. Застосовувати у практичній діяльності знання та базове розуміння рамок практики (frames or reference), науково-обґрунтованих підходів, методів, стратегій та інструментів для безпечної реалізації заняттєво-орієнтованих програм ерготерапії або складової індивідуальної програми реабілітації під супервізією ерготерапевта з метою уможливлення заняттєвої активності, участі та заняттєвої справедливості.

ПРН 9. Навчати пацієнтів/клієнтів безпечному й ефективному використанню допоміжних засобів реабілітації, ортезів, протезів та інших адаптивних засобів та пристосувань для покращення функціональної мобільності, заняттєвої участі та пересування у громаді.

ПРН 10. Створювати безпечне і доступне середовище життєдіяльності у різних середовищах і контекстах заняттєвої участі, адаптовувати фактори середовища з метою збільшення функціональної незалежності у співпраці з пацієнтом/клієнтом, його родиною, іншими стейкхолдерами та особами, які надають реабілітаційні, освітні та соціальні послуги пацієнту/клієнту.

ПРН 11. Застосовувати базові навички наукового пошуку, формулювання дослідницького питання, збору, критичного аналізу та оцінки даних, опрацювання джерел доказової інформації для написання студентських наукових робіт з дотриманням принципів доброчесності та обґрунтування рішень щодо застосування наукових даних у практичній діяльності

ПРН 12. Застосовувати у професійній діяльності знання національних регуляторних документів, норм та процесів супервізії асистентів ерготерапевтів, проводити практичну діяльність у межах професійної компетентності асистента ерготерапевта та демонструвати навички міжпрофесійної співпраці.

ПРН 13. Застосовувати базові знання та навички менеджменту, лідерства та маркетингу для оцінювання та організації власної професійної діяльності, розробляти стратегії покращення ефективності власної професійної діяльності, використання робочого часу та ресурсів, результативного виконання поставлених робочих завдань.

ПРН 14. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами, нормами професійної етики та деонтології та дотримуючись принципу неприпустимості корупції.

ПРН 15. Вміти ефективно спілкуватись, формувати та підтримувати терапевтичні стосунки з пацієнтом/клієнтом, ефективно співпрацювати в професійному середовищі на основі цінування і поваги до рівних можливостей та заняттєвих прав, різноманітності та мультикультурності.

ПРН 16. Використовувати у процесі співпраці сучасні інформаційнокомунікаційні технології відповідно до потреб пацієнтів/клієнтів та їхніх родин, в тому числі надавати послуги телереабілітації.

ПРН 17. Ефективно та своєчасно документувати надання ерготерапевтичних послуг у межах власних професійних компетентностей, використовуючи електронні системи документації, типові форми документації, загальноприйняту професійну термінологію та дотримуючись принципів конфіденційності та доброчесності.

ПРН 18. Застосовувати навички безперервного навчання для покращення професійної ідентичності та вдосконалювати значною мірою власний професійний розвиток протягом усього професійного життя, в самотній та автономний спосіб.

ПРН 19. Знати та розуміти процеси державно-політичного та соціальноекономічного розвитку українського суспільства, сутність перетворень, що відбуваються в державі, розвитку реабілітаційних послуг відповідно до біопсихосоціальної клієнто-орієнтованої моделі реабілітації; пропагувати верховенство права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПРН 20. Застосовувати навички щодо зміцнення та збереження індивідуального та громадського здоров'я шляхом використання заняттєвої активності людини.

3. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ЇХ ОБСЯГ

Вид занять	Години
Лекції:	12 години
Практичні заняття:	64 години

Самостійна роботи:	74 години
Всього	150 години

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Назви модулів і тем
<i>Змістовий модуль 1. Теоретичні основи занять активності та участі</i>	
1.	Вступ до занять активності та участі. Аналіз ролі занять у повсякденному житті, роботі, навчанні та дозвіллі
2.	Оцінка взаємозв'язку між рівнем активності, якістю життя та станом здоров'я на клінічних прикладах
3.	Застосування біопсихосоціальної моделі функціонування. Оцінка впливу фізичних, психо-психологічних та соціальних факторів
4.	Моделювання взаємодії особистісних факторів та факторів середовища в контексті життєдіяльності клієнта
5.	Структура та класифікація МКФ. Практичне застосування категорій та кодів для опису стану функціонування
6.	Використання МКФ для детальної оцінки активності та участі у клінічній практиці
7.	Аналіз взаємозалежності між функціями організму, активністю та участю: теоретичний та практичний розбір
8.	Клінічні випадки: аналіз впливу конкретних порушень функцій організму на участь людини у житті громади
9.	Класифікація та виявлення бар'єрів середовища (фізичних, архітектурних, соціальних, атитудних)
10.	Методи оцінки ресурсів середовища та визначення можливостей його адаптації
11.	Застосування принципів ерготерапії та діяльнісно-орієнтованих втручань на практиці
12.	Розробка компенсаторних стратегій для підтримки автономії та самостійності клієнта. Залік
<i>Змістовий модуль 2. Практичні навички та втручання</i>	
1.	Ознайомлення та відпрацювання стандартизованого інструменту COPM (Canadian Occupational Performance Measure)
2.	Застосування шкал Barthel Index та AMPS для оцінки рівня самостійності та активності
3.	Метод визначення рівня участі та функціональних обмежень за допомогою критеріїв МКФ та стандартизованих оцінок
4.	Модифікація фізичного та соціального середовища. Оцінка потреби в допоміжних технічних засобах
5.	Планування ерготерапевтичного втручання: спільне формулювання цілей з клієнтом за системою SMART/COAST
6.	Розробка індивідуального плану діяльності клієнта, визначення пріоритетів та прогнозу відновлення
7.	Етичні та професійні аспекти практики: оформлення інформованої згоди, дотримання конфіденційності та захист прав клієнта
8.	Соціальна інтеграція та участь у житті громади. Розробка заходів щодо профілактики соціальної ізоляції
9.	Міждисциплінарна взаємодія: розбір командної роботи ерготерапевта з фізичними терапевтами, психологами та соціальними працівниками
10.	Проведення первинної ерготерапевтичної оцінки: збір анамнезу, інтерв'ювання та визначення ключових потреб клієнта
11.	Практичне кодування за МКФ та побудова категорійного профілю функціонування клієнта

12.	Відпрацювання навичок навчання клієнта базовим елементам самообслуговування (туалет, одягання, харчування, гігієна)
13.	Реабілітація у сфері навчальної та професійної діяльності: підготовка до повернення до навчання або працевлаштування
14.	Організація дозвілля та соціальної участі: вибір хобі, підтримка групової та громадської активності
15.	Адаптація фізичного середовища: ергономіка житлового простору, розстановка меблів та забезпечення доступності
16.	Добір та підгонка допоміжних засобів, ортезів та комунікаційних технологій
17.	Практичне планування розпорядку дня клієнта: розподіл активності, економія енергії та оптимізація навантаження
18.	Моніторинг виконання плану втручання, оцінка динаміки та внесення необхідних коректив
19.	Консультації та навчання родини/опікунів щодо підтримки самостійності клієнта та профілактики вторинних ускладнень (контрактур, пролежнів)
20.	Клінічні кейси та інтегративна оцінка результатів втручання. Застосування інноваційних технологій (VR/AR, телереабілітація, електронна документація). Іспит

5. ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Поточний контроль на практичних заняттях	<u>Методи</u> : усне або письмове опитування та тестування, комп'ютерне опитування та тестування, розв'язання ситуаційних задач
Підсумковий контроль дисципліни – Іспит	Проводиться на останньому практичному занятті і встановлюється за поточною успішністю відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова» https://vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи або https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, тести, клінічно-орієнтовані ситуаційні завдання, практичні завдання, демонстрація практичних навичок

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань здійснюється згідно чинного Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова

([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf))

Поточний контроль	За системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Проміжні контролю	За системою традиційних оцінок
Контроль практичних навичок	За системою традиційних оцінок
Залік	За 200-бальною шкалою (середня арифметична оцінка за семестр конвертується в бали) Зараховано: від 122 до 200 балів Не зараховано: менше 122 балів
Підсумковий контроль з дисципліни	Сума балів за екзаменаційне тестування (12-20 балів) та усне опитування (38-60 балів) Оцінка за іспит: 71-80 балів – «відмінно» 61-70 балів – «добре» 50-60 балів – «задовільно» Менше 50 балів – «не задовільно»/не склав

Оцінювання дисципліни:	Поточна успішність – від 72 до 120 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 120-бальною шкалою): 60% оцінки за дисципліну Підсумковий контроль – від 50 до 80 балів: 40% оцінки за дисципліну Індивідуальна робота – від 1 до 12 балів Сумарно від 122 до 200 балів.
------------------------	--

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,99	B	добре	
160-169,99	C		
141-159,99	D	задовільно	
122-140,99	E	задовільно	
60-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-59,99	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання засвоєння знань студента де

Оцінювання усної/письмової відповіді під час поточного контролю

Оцінка "відмінно" виставляється у випадку , коли здобувач знає зміст теми заняття у повному обсязі , ілюструючи відповіді різноманітними прикладами ; дає вичерпні , точні та ясні відповіді без будь -яких навідних питань ; викладає матеріал без помилок і неточностей ; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності , самостійно генерує інноваційні ідеї.

Оцінка "добре" виставляється за умови, коли здобувач знає зміст теми заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично , але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання здобувач відповідає без помилок ; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка "задовільно" ставиться здобувачу на основі його знань всього змісту теми заняття та при задовільному рівні його розуміння . Здобувач спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка "незадовільно" виставляється у випадках , коли знання і вміння здобувача не відповідають вимогам "задовільної" оцінки.

Критерії оцінювання усіх інших видів навчальної роботи студента ґрунтуються на вимогах Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова» ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)) і зазначені в робочій програмі навчальної дисципліни.

Оцінювання самостійної роботи.

Оцінювання самостійної роботи здобувачів , яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті.

Максимальна кількість балів, яку може отримати здобувач освіти після засвоєння дисципліни – 200 балів. Мінімальна кількість балів становить 122 бали.

7. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), тематичні плани лекцій,

практичних занять, самостійної роботи, завдання для поточного контролю, методичні рекомендації, посібники).

8. ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Виконання навчальних завдань і робота за дисципліною має відповідати вимогам «Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова» ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)), «Положення про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Вінницькому національному медичному університеті ім. М. І. Пирогова» (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/pologPhD_org.pdf), Закону України «Про освіту» (ст. 42), Закону України «Про академічну доброчесність», Кодексу академічної доброчесності ВНМУ ім. М. І. Пирогова (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/kodex_akad_dobr_edit%202026.pdf).

Здобувач освіти має право на отримання якісних освітніх послуг та безпечне освітнє середовище в умовах воєнного стану, надзвичайних ситуацій та надзвичайних станів, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, Статуті університету та порядку надання освітніх послуг, в тому числі при виникненні надзвичайних ситуацій, регламентованого основними документами та розпорядженнями щодо організації навчального процесу в ВНМУ ім. М. І. Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни та виконання усіх видів навчальних завдань/дослідницької діяльності здобувач освіти має керуватись Законом України «Про освіту» (ст. 42), Законом України «Про академічну доброчесність», Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності ВНМУ ім. М.І. Пирогова). При порушенні норм академічної доброчесності застосовуються заходи реагування відповідно до чинних нормативних документів.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. На першому практичному занятті викладач проводить інструктаж з безпечного поведіння в приміщеннях кафедри, ознайомлює із місцем розташування укриття, маршрутом переміщення в укриття згідно прийнятої схеми евакуації, правилами поведінки під час переміщення до укриття та перебування в ньому, пояснює всі дії, передбачені Планом реагування на надзвичайні ситуації (згідно Наказу № 505 від 30.08.2023 р.). У разі сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення викладач перериває заняття. Всі разом переходять в укриття, де перебувають до скасування сигналу оповіщення. Після відміни сигналу тривоги викладач і здобувачі освіти продовжують заняття в учбових кімнатах кафедри або самостійно доопрацюють навчальний матеріал з опитуванням на наступному занятті.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять.

Здобувач освіти зобов'язаний приймати активну участь в проведенні освітнього процесу: відвідувати заняття та бути підготовленим до них, тестові завдання до поточної теми мають бути розв'язані у робочому зошиті, схеми та таблиці заповнені; активно обговорювати тему заняття, виконувати всі передбачені програмою завдання, шукати додаткову інформацію по темі заняття та презентувати її своїм колегам.

На заняття слід приходити вчасно. Запізнення не допускається (згідно Правил внутрішнього розпорядку для осіб, що навчаються у ВНМУ). Здобувач, який запізнився більше, ніж на 10 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку. *Для спеціальностей галузі знань І «Охорона здоров'я та соціальне забезпечення» на практичних заняттях студент має бути одягнений в медичний халат, в іншому випадку здобувачі не допускаються до заняття,

У спілкуванні з викладачами, співробітниками, товаришами та іншими особами, що навчаються у ВНМУ дотримуватись ввічливості, привітності, доброзичливості. Здобувачі повинні дотримуватись тиші, спокою, шляхетної поведінки в приміщеннях кафедри.

У своїй роботі колектив кафедри дотримується принципів взаємоповаги і толерантності. Те

саме вимагається від здобувачів.

Здобувач повинен дотримуватись правил безпеки під час знаходження у приміщеннях кафедри.

Під час роботи в навчально-наукових лабораторіях здобувачі дотримуються правил техніки безпеки (опубліковані на сайті кафедри *(фізичної та реабілітаційної медицини)*); при виконанні практичних завдань робоче місце має зберігатись у порядку та бути прибраним після виконання практичної роботи.

Під час перебування на клінічних базах здобувачі зобов'язані виконувати вимоги лікувально-охоронного та санітарно-гігієнічного режимів. При введенні в лікувальному закладі режиму карантинних обмежень обов'язкове строге виконання його вимог. Форма одягу при вході у стаціонарні відділення: змінне взуття, медичний халат і шапочка. При собі мати медичну маску, рукавички, антисептик. Пронесення з собою верхнього одягу, взуття, громіздких речей не дозволяється. Заборонене самовільне, без дозволу викладача, торкання до апаратури, обладнання та інструментарію. Під час співбесід з хворими та їх родичами, а також поза стаціонаром здобувачі зобов'язані дотримуватись етико-деонтологічних принципів, вимог чинного законодавства про збереження інформації. Категорично забороняється поширювати медичну та особисту інформацію пацієнтів у будь-який спосіб (в т.ч. у соцмережах, усних розповідях тощо). Під час контактів з персоналом та дискусій в процесі навчання сповідаються принципи толерантності, ввічливості та взаємоповаги, не допускається виклична, некоректна, провокативна поведінка.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті не допускається (окрім екстрених дзвінків, випадків демонстрації додаткового матеріалу з теми заняття).

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, встановленому в чинному Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра *назва кафедри*) черговому або своєму викладачу. Відпрацювання передбачає виконання завдань згідно теми пропущеного заняття і специфіки дисципліни.

Засвоєння теми лекцій перевіряють під час практичного, семінарського заняття (практичних навичок) та складанні підсумкового контролю ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)).

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в чинному Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)). До підсумкового контролю здобувачі допускаються за умови відсутності академічної заборгованості: середній бал поточних оцінок не менше 3,0 (72 бали за 120-бальною шкалою), всі підсумкові заняття до змістових модулів складено на позитивну оцінку («3» і більше), всі пропущені практичні заняття відпрацьовані на позитивну оцінку («3» і більше). В іншому випадку здобувач повинен підвищити середній бал, відпрацювавши незадовільні оцінки, та відпрацювати пропущені заняття.

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни здобувач може отримати за якісне виконання індивідуальної роботи, зміст якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІР згідно чинного Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова ([https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc\(2026\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/polog_organiz_ocv_proc(2026).pdf)).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, здобувач повинен спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М. І. Пирогова ([https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи](https://www.vnmu.edu.ua/Загальна%20інформація/Основні%20документи)). Також здобувач має право звернутись до студентського самоврядування, адміністрації факультету (інституту) чи університету безпосередньо чи через скриньки довіри (лінки і адреси доступні на офіційному сайті ВНМУ). Кафедра виходить з розуміння того, студентоцентричність передбачає відповідальність здобувача за свідоме й активне набуття знань, належне виконання передбачених законодавством та регуляторними документами ВНМУ норм і правил та залишає за собою право інформувати відповідні структури про

порушення з боку студентів.

Політика в умовах змішаного навчання. Порядок змішаного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Team, Google Meets. Порядок проведення практичних занять, лекцій, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра фізична та реабілітаційна медицина/ Студенту/ очна форма навчання/2-3 курс/навчально-методичні матеріали).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через чат в Microsoft Team, месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

1. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедр. Маршрут отримання матеріалів

<https://drive.google.com/drive/folders/1im40praqFg09G2YKi1nNNtVPxi-8LOQC>

ЛІТЕРАТУРА

Базова з (*Заняттєва активність та участь*)

1. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) : WHA54.21 / Всесвітня організація охорони здоров'я. – Київ : Сервал, 2020. – 262 с.
2. Рамки практики ерготерапії: домен і процес (Occupational Therapy Practice Framework: Domain and Process) / Американська асоціація ерготерапії (АОТА) // Американський журнал ерготерапії (AJOT). – 2020. – Vol. 74, suppl. 2. – P. 1–87.
3. Ерготерапія в реабілітації : підручник / за ред. О. Б. Неханевича, В. В. Романишина. – Дніпро : Ліра, 2021. – 480 с.
4. Застосування МКФ та стандартизованих оцінок в ерготерапії : практичний посібник для фахівців з реабілітації / К. В. Тимченко, М. А. Савченко, О. П. Бушмельова [та ін.]. – Київ : Медицина, 2022. – 312 с.
5. Корж О. А. Основи фізичної терапії та ерготерапії : підручник / О. А. Корж, В. А. Макарова, С. М. Федоренко. – Харків : Нове слово, 2023. – 520 с.
6. Оцінка активності та участі в клінічній ерготерапевтичній практиці : навч.-метод. посіб. / за ред. Р. А. Кравця, В. Ю. Масловського. – Вінниця : ВНМУ, 2024. – 210 с.

Допоміжна з (*Заняттєва активність та участь*)

1. International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF) Browser & Clinical Manual / World Health Organization (WHO). – Geneva : WHO Guidelines Approved by the Guidelines Review Committee, 2021. – 310 p.
2. Pendleton H. M. Pedretti's Occupational Therapy: Practice Skills for Physical Dysfunction / H. M. Pendleton, W. Schultz-Krohn. – 8th ed. (reprinted with clinical updates). – St. Louis : Elsevier / Mosby, 2020. – 1280 p.
3. Canadian Occupational Performance Measure (COPM) : (Ukrainian translation & clinical guidelines) / M. Law, S. Baptiste, A. Carswell [et al.]. – 5th ed. – Ottawa : CAOT Publications ACE, 2021. – 78 p.
4. Radomski M. V. Occupational Therapy for Physical Dysfunction / M. V. Radomski, C. A. Trombly Latham. – 8th ed. – Philadelphia : Wolters Kluwer, 2021. – 1056 p.
5. Телереабілітація, інноваційні технології та ергономіка в сучасній реабілітації : колект. моногр. / за ред. В. М. Соколова. – Львів : Простір-М, 2023. – 284 с.
6. Допоміжні засоби реабілітації та принципи універсального дизайну в практиці ерготерапевта : метод. рекомендації / за заг. ред. К. П. Постовітенко. – Київ : Здоров'я, 2024. – 164 с.
7. Клінічні протоколи та стандарти надання реабілітаційної допомоги в галузі ерготерапії / Міністерство охорони здоров'я України. – Київ : МОЗ України, 2025. – 195 с.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

Електронна адреса сайту університету: <http://vnmu.edu.ua>

Сайт кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра> фізична та реабілітаційна медицина
Електронна адреса сайту бібліотеки університету: <http://www.library.vnmu.edu.ua>
Національна наукова медична бібліотека України: <http://www.library.gov.ua/>
Всесвітня організація охорони здоров'я <http://www.who.int/en/>
МОЗ України <https://moz.gov.ua/>
Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>
Англомовна текстова база даних медичних та біологічних публікацій: <http://www.pubmed.com>
Англомовний веб-ресурс для лікарів та інших професіоналів охорони здоров'я:
<https://emedicine.medscape.com/pulmology>

Силабус з дисципліни «Заняттєва активність та участь» обговорено та затверджено на засіданні кафедри Фізичної та реабілітаційної медицини (протокол №1, від «26» серпня 2026 року.)

Відповідальний(а) за курс:

викладач

(науковий ступінь, вчене звання) (підпис)

Юлія БАРСЬКА

доцент

(науковий ступінь, вчене звання) (підпис)

Ростислав КРАВЕЦЬ